

ROMÂNIA
TRIBUNALUL OLT
SECȚIA I CIVILĂ

Dosar nr. [REDACTAT]

ÎNCHEIERE

Ședința publică de la [REDACTAT]
Completul constituit din:
PREȘEDINTE [REDACTAT]
Judecător [REDACTAT]
Grefier [REDACTAT]

Pe rol, judecarea apelului declarat de **apelanta-contestatoare** [REDACTAT], cu sediul [REDACTAT], împotriva sentinței civile nr. [REDACTAT] pronunțată de Judecătoria [REDACTAT] în dosar nr. [REDACTAT], în contradictoriu cu **intimatul** [REDACTAT], cu domiciliul în [REDACTAT], având ca obiect **contestație la executare**.

La apelul nominal făcut în ședința publică au lipsit părțile.
Procedura legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință care învederează următoarele: procedura de citare este legal îndeplinită, s-a solicitat judecata în lipsă, acest termen a fost acordat pentru ca părțile să-și exprime punctul de vedere cu privire la sesizarea ICCJ, la data de [REDACTAT] și [REDACTAT] apelanta a depus la dosar note de ședință cu privire la sesizarea ICCJ.

Instanța constată că la dosar s-a depus de către apelanta-contestatoare răspuns scris cu privire la sesizarea ICCJ în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept.

Tribunalul, prealabil acestei sesizări, din oficiu, invocă **excepția lipsei coparticipării procesuale pasive obligatorii a Biroului Executorului Judecătoresc** [REDACTAT] fiind aspecte cu privire la care părțile au luat cunoștință deja.

Instanța rămâne în pronunțare asupra sesizării ICCJ pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la aspectele menționate în încheierile anterioare, sesizarea ICCJ fiind necesară soluționării cauzei, inclusiv cu privire la excepția invocată din oficiu.

TRIBUNALUL

Analizând actele dosarului,

I. Constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art.519 Cod procedură civilă, motivat de faptul că:

1. Tribunalul Olt este investit cu **soluționarea cauzei în ultimă instanță**. Astfel, cauza are ca obiect **contestație la executare**, soluționată în primă instanță de judecătorie, iar împotriva sentinței nu poate fi exercitată decât calea de atac a apelului, de competența tribunalului.

2. De lămurirea modului de interpretare a dispozițiilor arătate, anume:

A. Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 670 alin. 1 și 6 Cod procedură civilă, având în vedere și Decizia RIL nr. 8/2016 și Decizia nr. 15/2016 – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, Biroul Executorului Judecătoresc are calitate procesuală pasivă în contestația la executare în care se solicită anularea Încheierii de stabilire avans cheltuieli necesare continuării procedurii de executare silită, fiind aplicabile dispozițiile art. 78 alin. 1 Cod procedură civilă sau ale art. 78 alin. 2 Cod procedură civilă referitoare la introducerea forțată în cauză, din oficiu, a altor persoane.

B. Ca urmare a răspunsului la prima întrebare, să se interpreteze dacă instanța de apel poate invoca din oficiu ca motiv de nelegalitate a hotărârii primei instanțe lipsa coparticipării procesuale pasive a Biroului Executorului Judecătoresc, în cazul în care acesta nu a avut calitatea de intimat în cauză, **însă s-a respins contestația la executare pentru lipsa calității debitorului, motivându-se că are calitate Biroul Executorului Judecătoresc**, cu consecința aplicării dispozițiilor art. 480 alin. 3 Cod procedură civilă, fiind formulată de către apelantă cerere privind trimiterea cauzei spre rejudecare.

depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât:

În apel, la termenul din data de **29.09.2020**, s-a apreciat necesară lămurirea cadrului procesual, raportat la obiectul contestației la executare prin care s-a solicitat anularea Încheierii de stabilire avans cheltuieli necesare continuării procedurii de executare silită, anume dacă Biroul Executorului Judecătoresc are calitate procesuală pasivă.

Astfel, tribunalul, din oficiu, a pus în discuție, la termenul din data de 29.09.2020, citarea părților cu mențiunea de a-și exprima punctul de vedere cu privire la eventuala incidență în cauză a prevederilor art. 78 alin. 1 Cod procedură civilă coroborat cu art. 670 alin. 1 și 6 Cod procedură civilă raportat la interpretarea ICCJ – RIL 8/2016 și Decizia nr. 15/2016 – Complet dezlegare chestiuni de drept, cu referire la participarea în proces în calitate de intimat a BEJ [REDACTAT].

Apelanta-contestatoare a apreciat că Biroul Executorului Judecătoresc nu are calitate procesuală pasivă. Intimatul-debitor nu a depus precizări în sensul celor solicitate.

Tribunalul, la acest termen a invocat excepția lipsei coparticipării procesuale pasive obligatorii a Biroului Executorului Judecătoresc [REDACTAT] și a apreciat necesară și prioritară formularea acestei sesizări privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 670 alin. 1 și 6 Cod procedură civilă, având în vedere și Decizia RIL nr. 8/2016 și Decizia nr. 15/2016 – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, anume dacă Biroul Executorului Judecătoresc are calitate procesuală pasivă în contestația la executare în care se solicită anularea Încheierii de stabilire avans cheltuieli necesare continuării procedurii de executare silită, fiind aplicabile dispozițiile art. 78 alin. 1 Cod procedură civilă sau ale art. 78 alin. 2 Cod procedură civilă referitoare la introducerea forțată în cauză, din oficiu, a altor persoane.

În cauza de față, interpretarea și lămurirea dispozițiilor legale arătate este necesară pentru soluționarea apelului formulat de creditoare împotriva sentinței judecătorești, prin care s-a respins **contestația la executare pentru lipsa calității debitorului, motivându-se că are calitate Biroul Executorului Judecătoresc, cu referire la Decizia RIL nr. 8/2016 - pct. 23**, așa cum rezultă din prezentarea litigiului. Astfel, se poate aprecia chiar că există o contrarietate între dispozitiv și considerente și sunt formulate critici în apel inclusiv cu privire la obligația primei instanțe de a face aplicarea prevederilor art. 78 alin. 1 sau art. 78 alin. 2 Cpc, fiind necesară interpretarea și lămurirea dispozițiilor legale arătate pentru soluționarea apelului, în mod definitiv, de tribunal.

3. Problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre anterioară.

Într-adevăr, dispozițiile art. 670 Cod procedură civilă, incidente în speță și care își regăsesc corespondentul în prevederile art. 371 ind. 7 Cod procedură civilă 1856, fără modificări substanțiale, se află în vigoare de mult timp.

Însă, tribunalul sesizează ICCJ nu doar în ceea ce privește modalitatea de interpretare a art. 670 Cpc, anume dacă Biroul Executorului Judecătoresc are calitate procesuală pasivă în contestația la executare în care se solicită anularea Încheierii de stabilire avans cheltuieli necesare continuării procedurii de executare silită, ci și referitor la **modalitatea de aplicare a acestui text în cadrul contestației la executare**, anume aplicabilitatea dispozițiilor art. 78 alin. 1 Cod procedură civilă sau ale art. 78 alin. 2 Cod procedură civilă referitoare la introducerea forțată în cauză, din oficiu, a altor persoane **în calea de atac devolutivă a apelului și consecințele**

aplicării acestor prevederi raportat la dispozițiile art. 480 alin. 3, fiind formulată de către apelantă cerere privind trimiterea cauzei spre rejudecare. Se au în vedere și condițiile restrictive prevăzute de art. 478 alin. 1 Cod procedură civilă, precum și de art. 78 alin. 3 Cod procedură civilă, precum și faptul că apelanta a fost de acord chiar și cu aplicarea prevederilor art. 480 alin. 6 Cod procedură civilă, privind reținerea cauzei spre judecare în apel.

Chestiunea calității procesuale pasive a executorului judecătoresc în procedura contestației la executare a făcut obiectul mai multor hotărâri pronunțate, atât de ÎCCJ, cât și de Curtea Constituțională a României, precum: Decizia CCR nr. 572/2017, Decizia CCR nr. 631 din 26 iunie 2007 (publicată în M. Of. nr. 518 din 1 august 2007), Decizia CCR nr. 935 din 7 iulie 2011 (publicată în M. Of. nr. 706 din 6 octombrie 2011), Decizia CCR nr. 1.305 din 4 octombrie 2011 (publicată de M. Of. nr. 30 din 13 ianuarie 2012), sau Decizia nr. 503 din 7 octombrie 2014 (publicată în M. Of. nr. 892 din 9 decembrie 2014) sau Decizia nr. 162 din 22 aprilie 2003 (publicată în M. Of. nr. 314 din 9 mai 2003), Decizia ICCJ RIL nr. 8/2016 (publicată în M. Of. nr. 480 din 28 iunie 2016), Decizia ICCJ nr. 15/2016.

Astfel, jurisprudența CCR este în sensul că executorul judecătoresc nu ar avea calitate procesuală pasivă în contestațiile la executare. Însă, în Decizia CCR nr. 572/2017 se face referire și la situațiile de excepție în care executorul judecătoresc are calitate procesuală pasivă, cu trimitere la Decizia RIL nr. 8/2016.

Cu privire la obiectul specific al contestației la executare împotriva încheierii de stabilire a cheltuielilor de executare, ÎCCJ a reținut, în considerentele Deciziei RIL nr. 8/2016:

„23. Într-adevăr, pe lângă dreptul executorului judecătoresc de a sesiza instanța de executare, anumite dispoziții procesuale reglementează expres și situațiile în care acesta poate fi chemat în instanță, conferindu-i calitate procesuală pasivă. Astfel este ipoteza reglementată de art. 399 alin. 1 din Codul de procedura civilă din 1865 (corespondent art. 712 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă), respectiv cazul refuzului începerii executării silite sau a întocmirii unui act de executare în condițiile prevăzute de lege, precum și ipoteza formulării unei contestații de către creditor împotriva încheierii de stabilire a cheltuielilor de executare (art. 670 alin. (4) din Codul de procedură civilă), în această din urmă situație efectul reducerii acestor cheltuieli de către instanța de executare fiind răsfrânt direct în patrimoniul executorului judecătoresc.”

Astfel, nu se poate afirma că sunt contradictorii hotărârile pronunțate de ÎCCJ și de Curtea Constituțională a României. Însă, jurisprudența ÎCCJ este în sensul recunoașterii calității procesuale pasive a executorului judecătoresc în anumite cazuri, în speță interesând ipoteza formulării unei contestații de către creditor împotriva încheierii de stabilire a cheltuielilor de executare (art. 670 alin. 4 din Codul de procedură civilă).

Or, această chestiune nu este pe deplin lămurită în privința modului de aplicare în cadrul contestației la executare, anume, **dacă executorul judecătoresc are calitate procesuală pasivă alături de debitor**, cu consecința aplicării dispozițiilor art. 78 alin. 1 Cod procedură civilă sau ale art. 78 alin. 2 Cod procedură civilă referitoare la introducerea forțată în cauză, din oficiu, a altor persoane. Cu atât mai mult este necesară interpretarea acestor texte și modalitatea de aplicare în calea de atac devolutivă a apelului raportat la dispozițiile art. 480 alin. 3 sau ale art. 480 alin. 6 Cod procedură civilă, în condițiile restrictive prevăzute de art. 478 alin. 1 Cod procedură civilă, precum și de art. 78 alin. 3 Cod procedură civilă.

De asemenea, cu privire strict la chestiunile de mai sus nu se poate afirma că în prezent exista o practică judiciară contradictorie consistentă, formată pe parcursul unei perioade îndelungate de timp. Există o practică judiciară majoritară în sensul că **executorul judecătoresc nu are calitate procesuală pasivă în contestația la executare**, însă în situația în care se solicită anularea Încheierii de stabilire avans cheltuieli necesare continuării procedurii de executare silită, chestiunea calității procesuale pasive a executorului și mai ales a coparticipării procesuale pasive cu aplicarea dispozițiilor art. 78 alin. 1 Cod procedură civilă sau ale art. 78 alin. 2 Cod procedură civilă referitoare la introducerea forțată în cauză, din oficiu, a altor persoane în apel, **este relativ nouă, având în vedere că interpretarea ICCJ din Decizia RIL nr. 8/2016 - pct.**

23 nu are o vechime îndelungată, nu este pe deplin lămuritoare și nici nu i s-a dat eficiență în practica judiciară, în calea de atac a apelului.

Mai mult, în contestația la executare de față, în care se solicită anularea Încheierii de stabilire **avans** cheltuieli necesare continuării procedurii de executare silită, se au în vedere nu doar prevederile art. 670 alin. 4 Cpc, ci și cele ale art. 670 alin. 1 Cpc, cu referire la Decizia ICCJ nr. 15/2016 – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Astfel, este o problemă de drept reală, întrucât norma de drept este îndoielnică, imperfectă sau neclară, legată de posibilitatea de a interpreta diferit textele de lege arătate, care nu sunt corelate.

Prin urmare, așa cum a arătat ICCJ, cerința noutății trebuie să se circumscrie scopului instituției hotărârii prealabile, acela de a răspunde necesității preîntâmpinării jurisprudenței neunitare. Or, acest scop poate fi atins prin interpretarea dispozițiilor legale arătate, întrucât instanțele nu le-au dat încă a anumită interpretare și aplicare majoritară la nivel jurisprudențial. Mai mult, condiția noutății este îndeplinită, întrucât **se impun anumite clarificări**, în contextul legislativ arătat, astfel cum a fost interpretat prin Decizia RIL nr. 8/2016 - pct. 23, cu referire și la Decizia HP nr. 15/2016 - de natură să impună reevaluarea sau reinterpretarea normelor de drept analizate.

4. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate astăzi la 15.01.2021.

Însă, prin Încheierea din data de [REDACTED], pronunțată de Tribunalul [REDACTED], în [REDACTED] s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prealabilă cu privire la dezlegarea unor chestiuni de drept asemănătoare, în cauza de față soluția dată de judecătoreie fiind diferită, anume s-a respins contestația la executare pentru lipsa calității debitorului, motivându-se că are calitate Biroul Executorului Judecătoresc, iar în apel a fost formulată de către apelantă cerere privind trimiterea cauzei spre rejudecare. De asemenea, în cauza de față, având în vedere și considerentele sentinței atacate - aspecte cu privire la care apelanta – creditoare a formulat critici - tribunalul a invocat **excepția lipsei coparticipării procesuale pasive obligatorii a Biroului Executorului Judecătoresc** [REDACTED].

II. Expunerea procesului

Prin cererea înregistrată înregistrată pe rolul Judecătoriei [REDACTED] sub nr. [REDACTED], la data de [REDACTED], contestatoarea [REDACTED], a solicitat anularea încheierii emise de Biroul Executorului Judecătoresc [REDACTED], în cadrul dosarului execuțional nr. [REDACTED], prin care au fost stabilite o serie de cheltuieli de executare suplimentare.

În motivarea cererii, contestatoarea a arătat, în esență, că în procedura de recuperare a creanțelor cesionate de la diverși creditori, a ales serviciile Biroului Executorului Judecătoresc [REDACTED], pentru debitorii cu domiciliul în raza Curții de Apel [REDACTED], convenind, încă de la începutul colaborării, asupra unor sume (stabilite între 80-160 lei) cu titlu de cheltuieli de executare, aceasta fiind maniera de lucru uzitată în intervalul 2016-septembrie 2019, moment în care, relațiile de colaborare dintre contestatoare și Biroul Executorului Judecătoresc, în procesul execuțional, au început să se degradeze ca urmare a solicitărilor Biroului Executorului Judecătoresc considerate de contestatoare nelegitime și exagerate.

Corespondența purtată între părți a culminat cu primirea de către contestatoarea, la data de [REDACTED], din partea Biroului Executorului Judecătoresc a unui nr. de 3642 de încheieri, prin care Biroul Executorului Judecătoresc stabilea cheltuieli suplimentare de executare considerate de contestatoare, nejustificate (nefiind specificate de Biroul Executorului Judecătoresc considerentele fixării acestor sume în procesul execuțional), nelegale (încheierile fiind emise în

temeiul art. 697 și urm. Noul Cod de Procedura Civilă care reglementează instituția juridică a primării executării silită, nicidecum pe cea a cheltuielilor de executare cu sediul reglementat de art. 670 Noul Cod de Procedura Civilă) și netemeinice (executorul judecătoresc neprecizând, în concret, ce reprezintă și pentru ce sunt necesare aceste cheltuieli suplimentare).

A mai arătat contestatoarea că executorul judecătoresc nu a precizat motivul obiectiv (actele de executare estimate a fi necesare) pentru care a solicitat aceste cheltuieli suplimentare, în condițiile în care debitele societății contestatoare au fost recuperate cel puțin parțial și, astfel, și cheltuielile de executare, încălcând astfel dispozițiile art. 670 alin. 3 Noul Cod de Procedura Civilă menit să asigure o transparență a procesului execuțional, cu atât mai mult cu cât, în condițiile art. 703 pct. 1 alin. 2 Cpc, avansarea acestor cheltuieli ar reprezenta un prejudiciu evident pentru creditor.

De asemenea s-a apreciat că încheierile sunt emise și cu încălcarea dispozițiilor art. 657 Noul Cod de Procedura Civilă, deoarece nu poartă semnătura și ștampila Biroului Executorului Judecătoresc.

În drept. au fost invocate dispozițiile art. 712 din Noul Cod de Procedura Civilă.

Intimatul nu a formulat întâmpinare în cauză.

La termenul din data de [REDACTAT] **instanța a invocat din oficiu excepția lipsei calității procesuale pasive a părții intimată** și a reținut spre soluționare cauza asupra acestei excepții.

Prin **Sentința civilă** [REDACTAT] **pronunțată de Judecătoria** [REDACTAT] **în dosar nr.** [REDACTAT] s-a admis excepția lipsei calității procesuale pasive a intimatului – debitor și s-a respins contestația la executare formulată de către contestatorul [REDACTAT], în contradictoriu cu intimatul [REDACTAT], ca fiind formulată împotriva unei persoane lipsite de calitate procesuală pasivă.

În motivarea soluției, judecătoria a reținut următoarele:

În lumina art. 36 C. proc. civ., coroborat cu art. 712 C. proc. civ. este necesar astfel a stabili care este raportul juridic litigios dedus judecății și care sunt subiectele acestui raport, pentru a identifica astfel identitatea dintre acestea și părțile din proces.

Judecătoria constată că în cauza de față raportul juridic dedus judecății este raportul creat între creditor, care este titular al dreptului de a pune în executare silită un titlu al cărui caracter executoriu este recunoscut de lege și executorul judecătoresc, care, în calitate de agent al statului, este obligat să pună în executare titlul respectiv, respectând astfel dreptul subiectiv al creditorului.

Atât doctrina, cât și practica judiciară recunosc existența acestui raport juridic, dovadă în acest sens fiind faptul că în cazul în care executorul refuză să efectueze executarea silită (sau un anumit act de executare), în unanimitate s-a apreciat că acesta dobândește calitate procesuală pasivă în contestația la executare formulată de creditor având ca obiect obligarea executorului să demareze sau să continue efectuarea procedurii de executare silită (ori un anumit act de executare).

În jurisprudență însă, la fel ca și doctrina de specialitate, s-au pronunțat soluții și s-au exprimat opinii diferite în cazul în care, la fel ca și în speța de față, creditorul contestă încheierea prin care executorul judecătoresc stabilește cheltuielile pe care creditorul este obligat să le avanseze pentru demararea sau continuarea procedurii execuționale.

Pentru argumentele de mai jos, Judecătoria apreciază că soluția care se impune este aceeași, în sensul că raportul juridic litigios dedus judecății se naște tot între creditor și executorul judecătoresc, astfel că acesta din urmă dobândește calitate procesuală pasivă și în această situație.

În primul rând, dacă acceptăm că în cealaltă situație unanim îmbrățișată (refuzul expres al executorului de a porni sau de a continua efectuarea executării silită) se naște un raport litigios între creditor și executor, pentru identitate de rațiune trebuie să acceptăm că și în această situație (a pretinderii unor cheltuieli de executare nejustificate) raportul de drept litigios poartă între aceleași părți, deoarece stabilirea unor cheltuieli nejustificate de mari reprezintă indirect un refuz de începere sau de continuare a procedurii de executare silită.

Creditorul se vede astfel în situația în care, pentru a-și vedea respectat dreptul de a pune în executare creanța este nevoit să accepte cuantumul cheltuielilor cerute de executor, deoarece în caz contrar, executorul poate refuza declanșarea sau continuarea executării silită.

Mai exact, deși executorul nu emite o încheiere prin care refuză expres începerea sau continuarea executării silită, în lipsa plății de către creditor a cheltuielilor stabilite prin încheiere, se poate ajunge la același efect al stopării procedurii de executare silită exclusiv prin voința executorului.

În al doilea rând, această opinie se impune și prin raportare la efectele pe care le-ar avea soluția pronunțată în cauză (care sunt practic efectele raportului juridic litigios ce ia naștere între creditor și executorul judecătoresc).

Astfel, în cazul admiterii unei astfel de contestații la executare, instanța va reduce cheltuielile de executare, iar această reducere se va răsfrânge direct în patrimoniul executorului judecătoresc, care va fi indirect obligat să înceapă sau să continue efectuarea procedurilor de executare silită în limitele cheltuielilor stabilite de instanță.

Sub acest aspect, dacă executorului nu i se recunoaște calitatea procesuală pasivă, deși hotărârea de admitere se răsfrânge direct în patrimoniul său, acestuia i se refuză orice drept de a se apăra, pentru că, nefiind parte în proces, nu poate beneficia de nicio garanție procesuală, încălcându-i-se altfel un drept fundamental, respectiv dreptul de acces la justiție.

S-ar putea opina că situația este aceeași și în cazul în care contestația la executare este formulată de debitor (în care opinia este unanimă în sensul că nu executorul, ci creditorul are calitate procesuală pasivă are), adică și în acea situație patrimoniul executorului ar fi cel afectat.

Deși par identice, cele două situații sunt diferite, deoarece admiterea contestației debitorului nu afectează în realitate patrimoniul executorului. Adică, chiar dacă cheltuielile de executare au fost reduse de instanță ca urmare a admiterii contestației debitorului, în măsura în care acestea au fost deja plătite de creditor, ele rămân la executor.

Mai exact, restituirea către creditor a cheltuielilor de executare constatate ca fiind nelegal stabilite în urma contestației debitorului (și deja achitate de creditor) nu se face în temeiul hotărârii judecătorești pronunțate în acest proces, ci fie se face de bunăvoie de către executor, fie în urma unei alte acțiuni în instanță formulată de creditor, acțiune în care, de asemenea, calitate pasivă are tot executorul judecătoresc, ca parte a raportului juridic litigios creat.

Un alt aspect legat de soluția pronunțată în cauză este *suportarea consecințelor pierderii procesului*, respectiv plata cheltuielilor de judecată.

În situația în care, în litigiul de față, s-ar aprecia că debitorul este cel care are calitate procesuală pasivă (nu executorul judecătoresc), dat fiind faptul că partea care pierde procesul va fi obligată să plătească cheltuielile de judecată (art. 453 C. proc. civ.), s-ar ajunge ca, în cazul în care contestația la executare este admisă, debitorul să fie obligat să plătească creditorului cheltuieli de judecată, deși nu are absolut nicio culpă referitoare la stabilirea de către executorul judecătoresc a cuantumului cheltuielilor de executare (poate chiar le consideră ca fiind stabilite în concordanță cu legea).

Judecătoria a reținut, de asemenea, că *în sensul aceleiași opinii s-a exprimat și Înalta Curte de Casație și Justiție* în considerentele Deciziei nr. 8/2016 dată în recurs în interesul legii.

Toate aceste aspecte dovedesc faptul că și în această situație, a contestării cheltuielilor de executare stabilite de executorul judecătoresc, raportul litigios ia naștere tot între creditor și executorul judecătoresc, debitorul nu doar că nu este parte în acest raport, ci este posibil să nici nu fi luat cunoștință de existența acestuia, în cazurile în care executarea silită încă nu a fost demarată.

În consecință, Judecătoria a constatat că intimatul chemat în judecată (respectiv debitorul) nu are calitate procesuală pasivă în prezenta cauză, motiv pentru care excepția lipsei calității procesuale pasive a fost admisă, cu consecința respingerii contestației la executare ca fiind formulată împotriva unei persoane lipsite de calitate procesuală pasivă.

Împotriva acestei sentințe a formulat apel contestatoarea [redacted] cererea fiind înregistrată inițial pe rolul [redacted] la data de [redacted]. Prin Încheierea nr. [redacted] pronunțată de [redacted] în dosar nr. [redacted] s-a admis excepția necompetenței materiale procesuale a acestei secții și s-a declinat competența de soluționare în favoarea [redacted], dosarul fiind înregistrat în cadrul [redacted] sub nr. [redacted].

Prin cererea de apel, contestatoarea a solicitat anularea Sentinței civile [redacted] pronunțată de Judecătoria [redacted] în dosar nr. [redacted] și trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de fond, având în vedere motivele prezentate în esență în continuare.

După o succintă prezentare a situației de fapt, apelanta - contestatoare, criticând sentința de fond, arată că *excepția lipsei calității procesuale pasive a fost admisă în mod greșit de instanța de fond.*

Pronunțându-se în sensul admiterii lipsei calității procesuale pasive a debitorului, instanța de fond a apreciat, în mod eronat, ca doar executorul judecătoresc poate avea calitate procesuala pasiva în prezenta cauză, în contextul în care contestația are ca obiect încheierea de stabilire a cheltuielilor suplimentare de executare stabilite de către executor.

Sub un prim aspect, instanța de apel urmează să constate că raționamentul judecătorului fondului este în vădita contradicție atât cu legislația incidentă, cât și cu jurisprudența constantă stabilită la nivelul instanțelor judecătorești, precum și la nivelul Curții Constituționale a României. Invocă în acest sens mai multe Decizii CCR.

Sub un al doilea aspect, nelegalitatea sentinței apelate rezulta și din neobservarea dispozițiilor art. 78 alin. (2) CPC, conform cărora, „în materie contencioasă, când raportul juridic dedus judecății o impune, judecătorul va pune în discuția părților necesitatea introducerii în cauză a altor persoane. Dacă niciuna dintre părți nu solicită introducerea în cauză a terțului, iar judecătorul apreciază că pricina nu poate fi soluționată fără participarea terțului, va respinge cererea, fără a se pronunța pe fond.

Astfel, în contextul în care opinia instanței de fond este în sensul ca aceasta cauză se poate soluționa numai în contradictoriu cu executorul judecătoresc, instanța avea obligația de a pune în discuția părților necesitatea introducerii în cauză a executorului. Numai în măsura în care instanța ar fi pus în discuția părților introducerea în cauză a executorului, iar părțile nu ar fi solicitat introducerea în cauză, instanța era îndreptățită să respingă cererea, fără a se pronunța pe fond.

Având în vedere ca cele două condiții cumulative prevăzute expres de dispozițiile art. 78 alin. (2) CPC nu sunt îndeplinite în cauză, este evident că soluția instanței este una profund eronată, părțile neavând posibilitatea de a dezbate legalitatea și oportunitatea introducerii în cauză a executorului.

Sub un al treilea aspect, acțiunea formulată a fost introdusă cu buna credință, cu singurul scop de a înlătura abuzul executorului judecătoresc reprezentat de stabilirea unor cheltuieli de executare suplimentare, vădit nejustificate, și emise în vederea obținerii unei exclusivități de executare a debitorilor subscrisei de la nivelul Curții de Apel [redacted].

Necercetarea fondului de către instanța de fond, ca urmare a admiterii excepției lipsei calității procesuale pasive, impune trimiterea cauzei spre rejudecare, conform prevederilor art. 480 alin. (3) din CPC.

Nu s-a depus întâmpinare la apel.

La termenul din data de [redacted], tribunalul a apreciat necesară lămurirea cadrului procesual și, din oficiu, a dispus citarea părților pentru a-și exprima punctul de vedere cu privire la eventuala incidență în cauză a prevederilor art. 78 alin. 1 cod procedură civilă coroborat cu art. 670 alin. 1 și 6 Cod procedură civilă raportat la interpretarea ICCJ – RIL 8/2016

și Decizia nr. 15/2016 – Complet dezlegare chestiuni de drept, cu referire la participarea în proces în calitate de intimat a BEJ Tăbăran [REDACTED].

Apelanta-contestatoare a depus precizări la data de [REDACTED], prin care a apreciat că Biroul Executorului Judecătoresc nu are calitate procesuală pasivă. Intimatul-debitor nu a depus precizări în sensul celor solicitate.

Tribunalul, după ce a pus în discuție acest aspect, referitor la calitatea procesuală pasivă a executorului judecătoresc și coparticiparea procesuală a acestuia, alături de debitorul chemat în calitate de intimat în cauză, a apreciat necesară interpretarea și aplicarea dispozițiilor arătate în sesizarea de față. De asemenea, prealabil acestei sesizări, a invocat din oficiu, **excepția lipsei coparticipării procesuale pasive obligatorii a Biroului Executorului Judecătoresc [REDACTED]**, sesizarea ICCJ fiind necesară soluționării cauzei, inclusiv cu privire la excepția invocată.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

La solicitarea tribunalului, **apelanta - creditoare** formulat un punct de vedere asupra chestiunii invocate. Intimatul – debitor nu a formulat un punct de vedere asupra chestiunii invocate.

Astfel, la data de [REDACTED] apelanta - contestatoare [REDACTED], a depus punct de vedere scris cu privire la sesizarea ICCJ pentru a pronunța o hotărâre prealabilă, punct de vedere prin care expune următoarele aspecte cu privire la chestiunile puse în discuție:

(1) În principal, apreciază că sesizarea este inadmisibilă, deoarece nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 519 Cod procedură civilă;

(2) În subsidiar, pe fondul problemelor ridicate prin sesizare, arată că executorul judecătoresc nu are calitate procesuală pasivă în contestația la executare în care se solicită anularea încheierii de stabilire avans cheltuieli necesare continuării procedurii de executare silită, iar în măsura în care această calitate ar exista, executorul judecătoresc ar trebui introdus în cauză din oficiu, în temeiul art. 78 al. 1 CPC, în litigii precum cel din prezentul dosar;

(3) În terțiar, în cazul în care instanța va respinge sesizarea, susține în continuare că executorul judecătoresc nu are calitate procesuală pasivă în cauză.

În motivare, arată:

I. Sesizarea este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite, cumulativ, condițiile prevăzute de art. 519 Cod procedură civilă.

În speță, apreciază că par a fi îndeplinite condițiile enumerate la pct. (1) supra, lit. a, b, c și e, însă nu este îndeplinită condiția privind caracterul de noutate al chestiunii de drept a cărei lămurire se solicită, fapt care atrage inadmisibilitatea sesizării.

Arată că problema juridică ce face obiectul sesizării în prezenta speță, respectiv dacă executorul judecătoresc are calitate procesuală pasivă în contestația la executare în care se solicită anularea încheierii de stabilire avans cheltuieli necesare continuării procedurii de executare silită, nu este o chestiune de noutate, nu își are izvorul în reglementări nou-intrate în vigoare sau dintr-un context legislativ nou sau modificat față de unul anterior.

Susține că dispozițiile art. 670 Cod procedură civil, incidente în această privință, își regăsesc corespondentul în prevederile art. 371 ind. 7 Cod procedură civilă 1856, fără modificări substanțiale, astfel încât reglementarea supusă interpretării se află în vigoare de foarte mult timp. Pe parcursul acestei perioade îndelungate, chestiunea calității procesuale pasive a executorului judecătoresc în procedura contestației la executare a făcut obiectul mai multor hotărâri pronunțate atât de ICCJ, cât și de Curtea Constituțională a României (în continuare „CCR”).

Chiar dacă problema juridică în speță nu are caracter de noutate, conform celor arătate mai sus, aceasta este însă o chestiune controversată, existând o practică judiciară neunitară consistentă. Caracterul disputat al problemei juridice reiese, atât din deciziile CCR și ICCJ, cât și

din jurisprudența instanțelor de drept comun, iar mecanismul care se pliază pe împrejurările concrete și la care ar trebui recurs pentru lămurirea întrebărilor ridicate în speță, este recursul în interesul legii, în temeiul art. 514 și urm. Cod procedură civilă.

II. În ceea ce privește fondul problemei de drept obiect al sesizării, opinia acesteia este că executorul judecătoresc **nu are calitate procesuală în contestațiile la executare** formulate de creditor împotriva încheierii de stabilire cheltuieli.

Această poziție se întemeiază pe prevederile art. 644 și 645 C.Pr.Civ., potrivit cărora executorul judecătoresc nu este parte în procedura de executare silită, acesta fiind numai un participant la executarea silită, investit să îndeplinească un serviciu public, conform art. 2 din Legea 188/2000. A menționat și mai sus jurisprudența CCR care este în acest sens.

Cu toate acestea, dacă însă am considera că executorul judecătoresc are totuși legitimitate procesuală în cazul particular al unei ipoteze ca cea din prezentul litigiu (contestație la executare formulată împotriva încheierii de stabilire a cheltuielilor de executare, formulată numai în contradictoriu cu debitorul urmărit), atunci aceasta s-ar putea justifica prin interpretarea art. 670 al. 4 NCPC.

O astfel de concluzie are ca fundament aspectul că, într-o astfel de contestație, ceea ce se pune practic în discuție este în fapt un aspect derivat din raportul contractual dintre executor și creditor, anume cel referitor la cheltuielile de executare. În acest context participarea executorului judecătoresc ca parte în litigiul contencios, având ca obiect contestație la executare, este obligatorie, atrăgând aplicabilitatea art. 78 alin. (1) CPC, întrucât în prezentul litigiu executorul nu a fost *ab initio* parte în dosar, iar instanța de apel, din oficiu, poate invoca motivul de apel de ordine publică constând în omisiunea primei instanțe de a fi completat din oficiu cadrul procesual.

În cazul în care instanța nu va dispune sesizarea ICCJ în temeiul art. 519 și urm., poziția procesuală a apelantei este că, în principal, executorul judecătoresc nu are calitate procesuală în prezentul litigiu.

În subsidiar, dacă instanța concluzionează că executorul trebuie sau poate avea calitate procesuală în litigii cu obiect similar celui din prezentul dosar, atunci consideră că executorul judecătoresc are calitate procesuală în temeiul art. 670 al. 4 C.pr.civ., iar instanța de fond ar fi trebuit să introducă din oficiu executorul judecătoresc în litigiu, în temeiul art. 78 al. 2 C.pr.civ.

Din interpretarea art. 670 al. 4 C.pr.civ. s-ar putea desprinde concluzia că, în contestațiile la executare, având ca obiect încheierile executorului privind stabilirea cheltuielilor de judecată, executorul judecătoresc trebuie să fie parte în dosar, întrucât ceea ce se pune în discuție este chiar raportul juridic dintre executor și creditor, iar faptul că soluția din dosar se va repercuta, eventual, și asupra debitorului, nu face ca executorul să piardă calitatea procesuală pasivă, iar pe de altă parte, în ipoteza admiterii contestației și reducerii cheltuielilor, acest aspect se va răsfrânge direct în patrimoniul executorului judecătoresc.

În sensul celor de mai sus sunt și concluziile ICCJ din Decizia RIL nr. 8/2016 precum și o parte a doctrinei.

Raportat la cele de mai sus, în prezentul dosar, executorul judecătoresc ar fi trebuit să fi fost introdus în cauză de către instanța de fond, în temeiul art. 78 al. 1 C.pr.civ., întrucât situația de la art. 670 al. 4 se încadrează în sintagma "în cazul expres prevăzut de lege", la care art. 78 al. 1 face trimitere, ca și condiție pentru introducerea forțată în cauză a unei terțe părți din oficiu.

Fiind o chestiune care ține de constituirea cadrului procesual legal, aceasta omisiune a primei instanțe de a fi introdus în dosar din oficiu executorul judecătoresc, poate face obiectul unui motiv de apel de ordine publică față de sentința apelată, pe care instanța de apel îl poate invoca din oficiu, în condițiile art. 479 al. 1 teza a II-a C.pr.civ..

În ceea ce privește soluția pe care instanța de apel o poate pronunța invocând din oficiu motivul de apel derivat din omisiunea primei instanțe de a fi introdus din oficiu în dosar executorul judecătoresc, este aceea de admitere a apelului, anulare a sentinței apelate și trimiterea cauzei spre rejudecare instanței de fond. Apreciază că, întrucât art. 480 alin. (3) CPC este

aplicabil în cazul în care o persoană a avut calitatea de parte, însă nu a fost legal citată, *a fortiori* se impune aceasta soluție dacă o persoană nu a avut calitatea de parte, deși ar fi trebuit citată în aceasta calitate. Executorul judecătoresc, deși nu a avut calitatea de parte în dosar, ar fi trebuit să fi fost citată pentru că ar fi trebuit să fie parte în dosar.

Fiind un motiv de nulitate invocat de instanță din oficiu, în vederea asigurării dublului grad de jurisdicție părții care a fost nou introdusă, se impune trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe, chiar dacă niciuna din părți nu a cerut acest lucru.

În sensul reținerii cauzei spre rejudecare de către instanța de apel sunt prevederile art. 480 al. 6 CPC, care reglementează situația anulării sentinței apelate pentru alte motive decât cele referitoare la competență. Or, omisiunea primei instanțe de a fi reîntregit cadrul procesual se încadrează în sintagma "alte situații de nulitate". Pornind de la aspectul că ceea ce se pune în discuție este raportul juridic dintre executor și creditor, că în apel are loc o nouă judecată în fond a cauzei și că terțul introdus forțat ia în dosar procedura din stadiul în care se află, se poate susține că instanța de apel poate dispune introducerea în cauză direct în apel a executorului judecătoresc, în temeiul art. 78 al. 2 C.pr.civ.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată.

1. Redarea normelor de drept interne

Codul de Procedură Civilă:

Art. 78 - Condiții. Termen (1) În cazurile expres prevăzute de lege, precum și în procedura necontencioasă, judecătorul va dispune din oficiu introducerea în cauză a altor persoane, chiar dacă părțile se împotrivesc. (2) În materie contencioasă, când raportul juridic dedus judecății o impune, judecătorul va pune în discuția părților necesitatea introducerii în cauză a altor persoane. Dacă niciuna dintre părți nu solicită introducerea în cauză a terțului, iar judecătorul apreciază că pricina nu poate fi soluționată fără participarea terțului, va respinge cererea, fără a se pronunța pe fond. (3) Introducerea în cauză va fi dispusă, prin încheiere, până la terminarea cercetării procesului înaintea primei instanțe.

Art. 670 - Cheltuieli de executare (1) Partea care solicită îndeplinirea unui act sau a altei activități care interesează executarea silită este obligată să avanseze cheltuielile necesare în acest scop. Pentru actele sau activitățile dispuse din oficiu, cheltuielile se avansează de către creditor. (6) Pentru sumele stabilite potrivit prezentului articol, încheierea constituie titlu executoriu atât pentru creditor, cât și pentru executorul judecătoresc, fără a fi necesară investirea cu formulă executorie.

Art. 480 - Soluțiile pe care le pronunță instanța de apel (3) În cazul în care se constată că, în mod greșit, prima instanță a soluționat procesul fără a intra în judecata fondului ori judecata s-a făcut în lipsa părții care nu a fost legal citată, instanța de apel va anula hotărârea atacată și va judeca procesul, evocând fondul. Cu toate acestea, instanța de apel va anula hotărârea atacată și va trimite cauza spre rejudecare primei instanțe sau altei instanțe egale în grad cu aceasta din aceeași circumscripție, în cazul în care părțile au solicitat în mod expres luarea acestei măsuri prin cererea de apel ori prin întâmpinare; trimiterea spre rejudecare poate fi dispusă o singură dată în cursul procesului. Dezlegarea dată problemelor de drept de către instanța de apel, precum și necesitatea administrării unor probe sunt obligatorii pentru judecătorii fondului. (6) Când se constată că există un alt motiv de nulitate decât cel prevăzut la alin. (5), iar prima instanță a judecat în fond, instanța de apel anulând în tot sau în parte procedura urmată în fața primei instanțe și hotărârea atacată, va reține procesul spre judecare, pronunțând o hotărâre susceptibilă de recurs, dacă este cazul.

2. Jurisprudența Tribunalului Olt - Secția I Civilă și a altor instanțe

La nivelul Tribunalului Olt - Secția I Civilă nu au fost identificate până în prezent hotărâri judecătorești definitive prin care să se fi dezlegat problema de drept ce face obiectul sesizării.

Însă, au fost soluționate deja, în mod definitiv, apeluri în cauze având același obiect - contestația la executare formulată de [REDACTED], în care se solicită anularea Încheierii de stabilire avans cheltuieli necesare continuării procedurii de executare silită, emisă de BEJ [REDACTED].

Practica majoritară este în sensul soluționării apelului în cadrul procesual stabilit în primă instanță (ds. nr. [REDACTED], [REDACTED]). Există și practică minoritară în sensul respingerii apelului pentru lipsa calității procesuale pasive a intimatului - debitor - fără ca excepția să fi fost invocată la fond ([REDACTED], [REDACTED]); în unele apeluri astfel respinse excepția lipsei calității procesuale pasive a intimatului a fost invocată din oficiu, în altele nu s-a invocat excepția. S-au identificat și opinii separate, în urma divergențelor create ([REDACTED]), precum și opinii concurente ([REDACTED]).

Modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor indicate a făcut obiectul discuțiilor **informale** la ședințe ale judecătorilor din Secția I Civilă a Tribunalului Olt, conturându-se opinii în sensul soluțiilor la care s-a făcut referire mai sus. Totodată, s-a discutat și cu privire la problemele de drept care fac obiectul prezentei sesizări, *fără a se ajunge la o concluzie privind modalitatea de interpretare și aplicare a textelor arătate*, motiv pentru care au fost adoptate soluții potrivit practicii arătate.

În circumscripția **Curții de Apel Craiova** au fost identificate cauze având același obiect, soluționate în mod definitiv la Tribunalul Gorj ([REDACTED]) și la Tribunalul Dolj (ds. nr. [REDACTED]) în cadrul procesual stabilit la fond, fără ca Biroul Executorului Judecătoresc să aibă calitatea de intimat în cauză. S-a identificat o cauză - dosar nr. [REDACTED], la Tribunalul Dolj, în care a fost invocată din oficiu excepția litisconsorțiului procesual obligatoriu, s-a reținut cauza în pronunțare pe această excepție; la data de 23.10.2020 s-a respins excepția și s-a soluționat apelul pe fond, fiind respins - hotărârea nu a fost motivată până la data prezentei.

De asemenea, **Judecătoria Slatina**, în multe cauze (ds. nr. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]), a pus în discuție necesitatea introducerii în cauză a BEJ [REDACTED], conform art. 78 alin. 2 C.proc.civ., fiind citate părțile cu mențiunea de a preciza dacă solicită introducerea în cauză a acestuia în calitate de intervenient forțat. Contestatoarea a precizat că nu înțelege să se judece și în contradictoriu cu BEJ [REDACTED]. Astfel, dispozițiile legale nefiind clare cu privire la calitatea în care poate fi conceput în cauză BEJ [REDACTED] și întrucât niciuna din părți nu a solicitat introducerea în cauză a BEJ [REDACTED], Judecătoria a soluționat pe fond cererea.

Totodată, la **Judecătoria Slatina**, în mai multe dosare ale aceluiași complet, au fost date soluții precum în cauza care face obiectul apelului de față, anume s-a admis excepția lipsei calității procesuale pasive a intimatului - debitor și s-a respins contestația la executare formulată de către contestatoarea [REDACTED], în contradictoriu cu intimatul persoană fizică, fiind formulată împotriva unei persoane lipsite de calitate procesuală pasivă.

3. Punctul de vedere motivat al completului de judecată asupra chestiunii de drept sesizate.

Problema de drept sesizată vizează interpretarea și aplicarea dispozițiilor art.670 alin. 1 și 6 Cpc, coroborate cu disp. art. 78 alin. 1, 2, 3 Cpc, anume dacă Biroul Executorului Judecătoresc are calitate procesuală pasivă alături de debitor în contestația la executare în care se solicită anularea Încheierii de stabilire avans cheltuieli necesare continuării procedurii de executare silită. Ca urmare a răspunsului la prima întrebare, să se interpreteze dacă instanța de apel poate invoca din oficiu ca motiv de nelegalitate a hotărârii primei instanțe lipsa coparticipării

procesuale pasive a Biroului Executorului Judecătoresc, în cazul în care acesta nu a avut calitatea de intimat în cauză, însă s-a respins contestația la executare pentru lipsa calității debitorului, motivându-se că are calitate Biroul Executorului Judecătoresc, cu consecința aplicării dispozițiilor art. 480 alin. 3 Cod procedură civilă, fiind formulată de către apelantă cerere privind trimiterea cauzei spre rejudecare. Se au în vedere și condițiile restrictive prevăzute de art. 478 alin. 1 Cod procedură civilă, precum și de art. 78 alin. 3 Cod procedură civilă. De asemenea, se reține că apelanta a arătat în punctul de vedere formulat în scris cu privire la chestiunile sesizate că este de acord și cu aplicarea dispozițiilor art. 480 alin. 6 Cod procedură civilă.

Se are în vedere interpretarea din pct. 23 al Deciziei RIL nr. 8/2016, în care se arată că *anumite dispoziții procesuale reglementează expres și situațiile în care acesta (executorul judecătoresc, s.n.) poate fi chemat în instanță, conferindu-i calitate procesuală pasivă, fiind menționată și ipoteza formulării unei contestații de către creditor împotriva încheierii de stabilire a cheltuielilor de executare (art. 670 alin. (4) din Codul de procedură civilă), în această din urmă situație efectul reducerii acestor cheltuieli de către instanța de executare fiind răsfrânt direct în patrimoniul executorului judecătoresc.*

Din aceste considerente ale Deciziei RIL, rezultă că, în baza legii - *anumite dispoziții procesuale*, cum sunt cele ale art. 670 alin. 4 Cpc - executorul judecătoresc are calitate procesuală pasivă.

În opinia completului, disp. art. 670 alin. 1 rap. la disp. art. 670 alin. 6 Cpc, pot fi interpretate în același sens, anume îi conferă executorului judecătoresc *calitate procesuală pasivă*, întrucât și în această situație *efectul reducerii acestor cheltuieli avans cheltuieli de executare silită de către instanța de executare se răsfrânge direct în patrimoniul executorului judecătoresc*, având în vedere și Decizia nr. 15/2016 – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, aplicabilă acestei încheieri.

Totodată, se apreciază că executorul judecătoresc *calitate procesuală pasivă alături de debitor*, raportat la prevederile art. 645 alin. 1 Cpc, la jurisprudența CCR în materie, precum și la interpretarea ICCJ din Decizia RIL nr. 8/2016, care nu exclude debitorul din raportul juridic execuțional și nici ca parte în executarea silită, fiind contestat un act de executare silită, anume Încheierea de stabilire avans cheltuieli necesare continuării procedurii de executare silită, în cererea formulată de creditoare, în speță [REDACTAT], împotriva debitorului din contractul de credit.

În **Decizia nr. 572/2017** a Curții Constituționale a României publicată în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 55 din 18 ianuarie 2018 s-au statuat următoarele: „(20)...prin Decizia nr. 8 din 16 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 480 din 28 iunie 2016, pronunțată în soluționarea unui recurs în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție s-a pronunțat într-o problemă de drept asemănătoare, clarificând împrejurarea dacă, în raport cu statutul și competența conferite prin legea specială și dispozițiile procedurale, executorul judecătoresc are calitatea de parte în procedura de validare a popririi, dat fiind faptul că obligația plății cheltuielilor de judecată poate fi instituită numai în sarcina persoanei care are calitatea de parte. (...). Înalta Curte a constatat (paragraful 19 din decizia menționată), că executorul judecătoresc nu este parte în raportul execuțional existent între creditor și debitor, care are ca temei titlul executoriu. (...). Concluziile Înaltei Curți de Casație și Justiție, deși formulate doar cu privire la etapa validării popririi, sunt valabile, mutatis mutandis, pentru întreaga procedură a executării silite, având în vedere că, așa cum a reținut și instanța supremă, executorul judecătoresc este plasat în afara raporturilor juridice existente sau care iau naștere între subiectele de drept în întreaga procedură a executării silite. 21. De asemenea, Curtea Constituțională reține faptul că, în faza de executare silită, calitatea de parte se stabilește în raport cu titlul executoriu, astfel că părțile vor fi aceleași cu cele ale procesului finalizat cu hotărârea ce constituie titlu executoriu, reclamantul și pârâtul devenind creditor, respectiv, după caz, debitor, fiind, așadar, firesc ca și etapa executării silite - ca parte integrantă a procesului civil - să fie configurată în limitele aceluiasi cadru procesual.”- subl.n.

Completul apreciază că situația din cauza de față nu este, în niciun caz similară, **sub raportul părților din contestația la executare**, cu aceea care a dus la pronunțarea **Deciziei nr. 15/2016** – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

De altfel, în Decizia nr. 15/2016 s-au menționat următoarele: „50. În realitate, contestația la executare care a ocazionat întrebarea prealabilă privește, cum s-a arătat, o altă executare silită, încuviințată ca atare în anul 2014, având un **alt creditor (executorul judecătoresc) decât cel din dosarul anterior și de asemenea, un alt debitor (respectiv, creditorul inițial)**. Este vorba așadar, despre un alt raport juridic execuțional, având părți diferite, raport juridic supus legii procesuale în vigoare la data la care a fost dedus judecării”.

Mai mult, în cauza de față, sunt invocate motive de nelegalitate ale Încheierii de stabilire avans cheltuieli necesare continuării procedurii de executare silită, emisă de BEJ [REDACTAT], raportat la prevederile art. 657 Cpc - lipsa motivelor de fapt și de drept, a semnăturii și ștampilei executorului, anume critici cu privire la un act de executare silită și nu critici privind caracterul de titlu executoriu al Încheierii - în acest ultim caz fiind necesar a se verifica și condițiile menționate în pct. 57 și 58 din Decizia nr. 15/2016.

Se reține și faptul că obiectul contestației la executare de față nu este convenția încheiată între creditoare și executor - situație în care s-ar fi pus în discuție admisibilitatea contestației la executare, și nu calitatea de intimat a debitorului inițial - ci doar se face referire la situația de fapt și la raporturile inițiale dintre creditoare și executor.

Prin urmare, întrucât completul apreciază că disp. art. 670 alin. 1 rap. la disp. art. 670 alin. 6 Cpc îi conferă executorului judecătoresc calitate procesuală pasivă, alături de debitor, față de interpretarea din pct. 23 al Deciziei RIL nr. 8/2016, ar fi aplicabile prev. art. 78 alin. 1 Cpc, text potrivit căruia, în cazurile expres prevăzute de lege, judecătorul va dispune din oficiu introducerea în cauză a altor persoane, chiar dacă părțile se împotrivesc.

Însă, așa cum s-a arătat și în doctrină, cazurile expres prevăzute de lege nu sunt cele create pe cale jurisprudențială, fie ea chiar și a instanței supreme. Nici practica judiciară nu urmează această optică privind extinderea sferei de aplicare a dispozițiilor art. 78 alin. (1) Cod procedură civilă la alte cazuri neprevăzute expres de lege, apreciind că nu se poate adăuga, pe cale de interpretare, la actele normative în vigoare, mai ales că la alin. (2) al aceluiași articol este reglementată chiar ipoteza tuturor celorlalte cereri formulate în materie contencioasă.

Prin urmare, s-ar putea interpreta în cauza de față că sunt aplicabile prevederile art. 78 alin. 2 Cpc, în sensul că, în materie contencioasă, când raportul juridic dedus judecării o impune, judecătorul va pune în discuția părților necesitatea introducerii în cauză a altor persoane. În speță, în ipoteza formulării unei contestații de către creditor împotriva încheierii de avans a cheltuielilor de executare (art. 670 alin. (1) din Codul de procedură civilă), efectul reducerii acestor cheltuieli de către instanța de executare se răsfrânge direct în patrimoniul executorului judecătoresc, astfel că se poate interpreta textul în sensul că raportul juridic dedus judecării impune participarea Biroului Executorului Judecătoresc.

Astfel, se impune lămurirea acestor chestiuni, de care depinde și **modalitatea de aplicare în calea de atac a apelului**.

În ipotezele reglementate de dispozițiile art. 78 alin. (1) Cod procedură civilă, instanța are obligația, iar nu facultatea de a dezvolta cadrul procesual, chiar în ipoteza existenței unei opoziții din partea părților. Dată fiind această obligație, în mod just, se apreciază că aceasta nu este o aplicație a principiului rolului activ al judecătorului, în baza căruia judecătorului îi este conferită o anumită putere de apreciere, posibilitatea de a lua o hotărâre în baza oportunității. În lucrările de specialitate a fost exprimată aceeași viziune, în sensul că, în cazurile «expres prevăzute» de lege, introducerea în cauză a unui terț de către instanță nu este decât expresia conformării instanței la dispozițiile imperative ale legii, indiferent de «oportunitatea judiciară» a unei asemenea măsuri – prezumată absolut și a priori de către legiuitor – și indiferent de aprecierea părților (I. Deleanu, *Noul Cod de procedură civilă – Comentariu, pe articole*, Ed. Universul Juridic, București, 2013, p. 144.).

În cazul alin. (1) al art. 78 Cod procedură civilă, neintroducerea în cauză, din oficiu de către instanță a terțului în cazurile expres prevăzute de lege este sancționată cu nulitatea absolută extrinsecă, potrivit art. 176 pct. 6 Cod procedură civilă, a hotărârii primei instanțe, aceasta putând fi invocată în calea de atac a apelului sau a recursului, de orice persoană interesată, iar ca motiv de ordine publică, conform art. 479 Cod procedură civilă, inclusiv de către instanța ierarhic superioară. Soluția în acest caz ar fi de anulare sau casare a sentinței civile și trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe, care va fi obligată să dispună citarea terțului, respectând procedura reglementată de dispozițiile art. 79 Cod procedură civilă. Însă, dacă nicio parte nu a solicitat expres aceasta prin cererea de apel ori prin întâmpinare, anularea hotărârii primei instanțe și trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe nu își poate găsi temei legal nici în dispozițiile art. 480 alin. 3 Cod procedură civilă, fiind încălcat principiul disponibilității, și nici în justificarea asigurării terțului a dublului grad de jurisdicție, care nu este un principiu consacrat constituțional și nici al procesului civil.

Însă, în practica judiciară, în cazul nerespectării prev. art. 78 alin. 1 Cpc, s-a adoptat și soluția anulării hotărârii primei instanțe, cu reținerea cauzei spre judecare, în aplicarea prevederilor art. 480 alin. 6 Cpc, soluție criticabilă prin raportare la disp. art. 478 alin. 1, 3 și art. 78 alin. 3 Cpc.

Prin urmare, pentru a da eficiență în apel dispozițiilor art. 78 alin. 1 Cpc, este necesar să se interpreteze dacă instanța de apel poate invoca din oficiu ca motiv de nelegalitate a hotărârii primei instanțe lipsa coparticipării procesuale pasive a Biroului Executorului Judecătoresc, în cazul în care acesta nu a avut calitatea de intimat în cauză, alături de debitor, însă s-a respins contestația la executare pentru lipsa calității debitorului, motivându-se că are calitate Biroul Executorului Judecătoresc, cu consecința aplicării dispozițiilor art. 480 alin. 3 Cod procedură civilă, fiind formulată de către apelantă cerere privind trimiterea cauzei spre rejudecare. Se rețin și condițiile restrictive prevăzute de art. 478 alin. 1 Cod procedură civilă, precum și de art. 78 alin. 3 Cod procedură civilă, precum și faptul că apelanta a fost de acord și cu aplicarea dispozițiilor art. 480 alin. 6 Cod procedură civilă.

În situația în care se interpretează că, în cauza de față, sunt aplicabile prevederile **art. 78 alin. 2 Cod procedură civilă** cu privire la calitatea procesuală pasivă a Biroului Executorului Judecătoresc, alături de debitor, în contestația la executare în care se solicită anularea Încheierii de stabilire avans cheltuieli necesare continuării procedurii de executare silită, omisiunea primei instanței de a pune în discuția contradictorie a părților necesitatea introducerii unui terț nu poate fi invocată direct de către părți în calea de atac a apelului, ori de către instanța de control judiciar din oficiu, nereprezentând un motiv de ordine publică, ci unul de ordine privată. Nulitatea este una relativă, iar nu absolută și nu poate fi invocată direct în calea de atac de către părți și nici de către instanța de apel sau recurs din oficiu, cu consecința trimiterii cauzei primei instanțe. Această soluție este confirmată și de doctrină, care concluzionează că, în cazurile prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod procedură civilă, nici părțile și nici instanța de control judiciar, din oficiu, nu ar putea invoca direct în căile de atac faptul că, deși raportul juridic dedus judecății o impune, instanța care a pronunțat hotărârea atacată nu a pus în discuția părților necesitatea introducerii în cauză a altor persoane (G. Boroi, M. Stancu, *Drept procesual Civil, Ediția a 4-a, revizuită și adăugită*, Ed. Hamangiu, 2017, p. 160; în același sens M. Tăbărcă, *Drept procesual civil 2017*, vol. I, p. 454.). Cu toate acestea, instanțele judecătorești au adoptat și soluția anulării sau casării hotărârii primei instanțe, fie luând act de invocarea nelegalității direct de către părți în calea de atac, fie invocând din oficiu nesocotirea dispozițiilor art. 78 alin. (2) Cod procedură civilă și trimițând cauza spre rejudecare.

Astfel, completul apreciază că sesizarea privește este o problemă de drept reală, întrucât norma de drept este îndoielnică, imperfectă sau neclară, legată de posibilitatea de a interpreta diferit textele de lege arătate, care nu sunt corelate.

Concluzionând, apreciind că sunt întrunite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 Cod procedură civilă, se va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la problema de drept expusă.

Raportat la soluția adoptată mai sus, în baza dispozițiilor art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă, va fi suspendată judecata prezentei cauze.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE**

Dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prealabilă cu privire la dezlegarea unor chestiuni de drept referitoare la:

1. Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 670 alin. 1 și 6 Cod procedură civilă, având în vedere și Decizia RIL nr. 8/2016 și Decizia nr. 15/2016 – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, Biroul Executorului Judecătoresc are calitate procesuală pasivă în contestația la executare în care se solicită anularea Încheierii de stabilire avans cheltuieli necesare continuării procedurii de executare silită, fiind aplicabile dispozițiile art. 78 alin. 1 Cod procedură civilă sau ale art. 78 alin. 2 Cod procedură civilă referitoare la introducerea forțată în cauză, din oficiu, a altor persoane.

2. Ca urmare a răspunsului la prima întrebare, să se interpreteze dacă instanța de apel poate invoca din oficiu ca motiv de nelegalitate a hotărârii primei instanțe lipsa coparticipării procesuale pasive a Biroului Executorului Judecătoresc, în cazul în care acesta nu a avut calitatea de intimat în cauză, însă s-a respins contestația la executare pentru lipsa calității debitorului, motivându-se că are calitate Biroul Executorului Judecătoresc, cu consecința aplicării dispozițiilor art. 480 alin. 3 Cod procedură civilă, fiind formulată de către apelantă cerere privind trimiterea cauzei spre rejudecare.

Suspendă judecata apelului declarat de **apelanta-contestatoare** [REDACTED], cu sediul procesual ales la [REDACTED], împotriva Sentinței civile nr. [REDACTED] pronunțată de Judecătoria [REDACTED] în dosar nr. [REDACTED], în contradictoriu cu **intimatul** [REDACTED], cu domiciliul în [REDACTED], având ca obiect **contestație la executare**, potrivit art. 520 alin. 2 Cpc, până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Fără cale de atac.

Pronunțată la data de 12.01.2021 prin punerea soluției la dispoziția părților de către grefa instanței. [REDACTED]

Red. [REDACTED]
Tehnored [REDACTED]
ex. [REDACTED]